

РАХУНКОВА ПАЛАТА

вул. М. Коцюбинського, 7, м. Київ, 01601, тел. (044) 234-95-65, 234-10-41, факс (044) 288-09-59
E-mail: rp@ac-rada.gov.ua

15.06.2018 № 02-1348

На № _____ від _____

Голові Верховної Ради України
Парубію А. В.

Щодо результатів аудиту

Шановний Андрію Володимировичу!

На засіданні Рахункової палати було розглянуто та затверджено Звіт про результати аудиту стану використання бюджетних коштів на відшкодування шкоди, завданої фізичним та юридичним особам органами державної влади, та на забезпечення виконання рішень суду, що гарантовані державою і за підсумками його обговорення прийнято рішення.

На виконання вимог частини першої статті 37 Закону України «Про Рахункову палату» інформуємо.

За результатами аудиту встановлено, що протягом 2016–1 кварталу 2018 року Державною казначейською службою України (далі – Казначейство) забезпечено законне використання затверджених бюджетних призначень у загальній сумі 723,5 млн грн за бюджетними програми за КПКВК 3504030 «Відшкодування шкоди, завданої громадянину незаконними діями органів дізнання, досудового слідства, прокуратури і суду, відшкодування громадянину вартості конфіскованого та безхазяйного майна, стягнутого в дохід держави, відшкодування шкоди, завданої фізичній чи юридичній особі незаконними рішеннями, діями чи бездіяльністю органів державної влади, їх посадових і службових осіб» та КПКВК 3504040 «Заходи щодо виконання рішень суду, що гарантовані державою».

Кошти, виплачені за рішенням суду про стягнення коштів згідно з Законом України від 05.06.2012 № 4901 «Про гарантії держави щодо виконання судових рішень», вважаються збитками державного бюджету.

Разом з тим незабезпечення фінансовими ресурсами потреби в бюджетних коштах на відшкодування шкоди громадянам та виконання рішень суду, що гарантовані державою, призводить до щорічного збільшення заборгованості держави з виконання рішень судів перед громадянами і підприємствами, підвищує соціальну напругу, зменшує кредит довіри до інституцій держави та ефективного правосуддя.

Матеріали цього аудиту засвідчили динаміку постійного зростання за останні три роки заборгованості стягувачам, яка у 2018 році більше ніж у дев'ять разів перевищила затверджену суму бюджетних призначень.

За даними Казначейства, на час проведення аудиту, обліковуються рішення судів, виконання яких гарантоване державою, на суму 4 627,0 млн. грн, у той час як бюджетних призначень на 2018 рік затверджено – 533,0 млн гривень. За таких умов на погашення заборгованості стягувачам знадобиться більше восьми років.

Невиконання судових рішень несе ризики додаткових збитків державного бюджету на виплату належних стягувачам компенсацій. На час проведення аудиту Казначейством обрахована сума компенсації за вже виконаними рішеннями судів – 101,5 млн гривень. Звернення стягувача до Європейського суду з прав людини зумовлює виплату державою справедливої сатисфакції за його рішеннями, розмір якої становить від 1000 до 2500 євро за кожним із випадків.

Водночас, як встановлено аудитом, реалізація механізму реструктуризації заборгованості за рішеннями судів шляхом видачі фінансових казначейських векселів на час здійснення аудиту не запроваджена, при тому, що порядок реструктуризації діє з 2015 року.

Казначейство постійно інформувало Генеральну прокуратуру України про виконані судові рішення з метою вжиття останньою заходів, спрямованих на відшкодування шкоди, завданої державному бюджету.

Проте матеріали аудиту засвідчили відсутність ефективних заходів щодо звернення в інтересах держави до суду з позовами про відшкодування збитків, завданих державному бюджету за виконаними рішеннями судів.

Встановлення відповідно до Закону України від 29.11.2001 № 2864 «Про введення мораторію на примусову реалізацію майна» тимчасового мораторію на застосування примусової реалізації майна державних підприємств та ухвалення внаслідок цього норм Закону України від 05.06.2012 № 4901 «Про гарантії держави щодо виконання судових рішень» стосовно обов'язків держави виконувати рішення судів, боржником за яким є державне підприємство, слугувало підставою для нівелювання норм щодо розмежування відповідальності державних органів за зобов'язаннями створених ними юридичних осіб та призводить до ризиків нанесення збитків державному бюджету у розмірі, що значно перевищує вартість належного державному підприємству на праві господарського відання майна.

Враховуючи результати аудиту, Рахунковою палатою запропоновано Кабінету Міністрів України та Казначейству в межах компетенції вжити заходів щодо вирішення загальнодержавної проблеми із забезпечення виконання рішень національних судів, у тому числі шляхом ініціювання внесення змін у нормативно-правові акти.

З повагою

Голова

В. В. Пацкан